

Obrazová příloha

In: *Otázky divadla a filmu. I. Závodský, Artur (editor)*. Vyd. 1. Brno: Universita J.E. Purkyně, 1970, pp.

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/120406>

Access Date: 16. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

OBRAZOVÁ PŘÍLOHA

P e s t ě .

Heute Dienstags den 19ten Juny 1810.

wird im königl. Städtischen Theater.
aufgeführt:

Der seltene Prozeß.

Ein Schauspiel in drey Aufzügen; vom Herrn von
Gebay.

Personen:

Bauming, ein verarmter Zeugweber	„	Hr. Zöllner.
Sark, sein ältester Sohn erster Ehe	„	Dlle. Klara Zöllner.
Marianne, seine arme Nachbarin	„	Mad. Zandl.
Hornschall, ein reicher Kaufmann	„	Hr. Schienagel.
Wackerfeld, Licenziat	„	Hr. Kazianer.
Wespenberg, Kanzleyadvokat	„	Hr. Tham. *)
Mirbenthal,) Rätbe des Magistrats einer		(Hr. Erner.
Wallner,) freyen Reichstadt		(Hr. Scheibel.
Härner, Aktuar daselbst, Reffe des Erkern		Hr. Bonkowsky.
Häppl, ein Gerichtsdiener	„	Hr. Grabner.
Ein Thorwarter	„	Hr. Schmidt.

Die handlung geht in einer freyen Reichsstadt vor.

*) Herr Tham wird sich, in seiner Durchreise, in der obenangezeigten Rolle, Einem hohen, und gnädigen Adel, dem Hochlöbl. k. k. Militär, und dem übrigen verehrungswerthen Publikum, bestens zu empfehlen suchen.

Der Anfang ist um 7 Uhr. Das Ende um 9 Uhr.

Plakát ze sbírky německých plakátů Divadelního oddělení Széchényiho knihovny v Budapešti oznamuje pohostinské vystoupení Václava Tháma ve hře F. K. Ge-weyxe (na plakátu omylen Gebay) „Der seltene Prozess“ dne 19. června 1810 na scéně král. městského divadla v Pešti.

Ofen No. 1.

Heute Sonntag den 24ten Juny 1810.

wird im königl. städtischen Theater

aufgeführt:

Der Tyroler Wastel.

Eine komische Oper in 3 Aufzügen, vom Herrn Emanuel Schikaneder. Die Musik ist vom Herrn Haibel.

Personen:

Wastel, ein Tyroler	Dr. Högel.
Liesel, sein Weib	Nad. Wilhelm.
Ließfann, ein quiescender Amtsrath	Dr. Erner.
Ließens zweite Frau	Mlle. Niedersüß.
Louise, dessen Tochter erster Ehe	Mlle. Erner d. Äng.
Therese, Stubenmädchen	Mlle. Klara Zöllner.
Mariane, Köchin	Mlle. Jos. Zöllner.
Fulipan, ein Kanzleypraktikant	Dr. Stelzer.
Joseph, ein junger Bäckermeister	Dr. Fellauer.
Hedel, Bäckerknecht	Dr. Girzil.
Ein Wirth	Dr. Rowal.
Ein Fürstlicher Buchhalter	Dr. Tham. *)
Ein Kutscher	Dr. Goraschek.
Ein Hausknecht	
Seppel, Kellnerbursche	Dr. Schmidts.
Ein Kögelbube	Gottlieb Schöckel.
Ein Musikant mit einer Geige	Dr. Dawrit.
Ein Blumenmädchen	Nad. Ernecki.
Ein Mädchen mit Zahnräder	Nad. Racine.
Mehrere Gäste, Kutscher, Bäckergeffellen, Kellner und Kögelbuben.	

Die Handlung geht in Wien vor sich, theils in Ließfanns Wohnung, theils in Prater.

*) Herr Tham wird sich, in seiner Durchreise, in der obenangezeigten Rolle, Einem hohen und gnädigen Adel, dem Hochlöbl. k. k. Militär, und dem übrigen verehrungswürthen Publikum, bestens zu empfehlen suchen.

Der Anfang ist um 7 Uhr. Das Ende halb 10 Uhr.

Plakát oznamuje pohostinské vystoupení Václava Tháma ve hře Emanuela Schikanedra „Der Tyroler Wastl“ (s hudbou Haiblovou), provozované dne 24. června 1810 na scéně král. městského divadla v Budíně. Plakát pochází ze sbírky německých plakátů Divadelního oddělení Széchényiho knihovny v Budapešti.

V e s t ě .

Heute Dienstags den 26ten Juny 1810.
wird im königl. Städtischen Theater
aufgeführt:

Die Mohrinn.

Ein Schauspiel in vier Aufzügen vom F. W.
Ziegler.

Personen:

Lord Flettwell	"	"	Dr. Schienagl.
Georg, sein Sohn	"	"	Dr. Herdt.
Lucie, seine Schwester	"	"	Mad. Jandl.
Major Tromber	"	"	Dr. Tham.*)
Murelie, seine Tochter	"	"	Mlle. Klara Zöllner.
Roni, eine Mohrinn	"	"	Mad. Cibulka.
Ganze, ihr Bruder	"	"	Dr. Kasianer.
Tabaj, ein Negor	"	"	Dr. Bonkowsky.
Ein Friedensrichter	"	"	Dr. Erner.
Ein Scherif	"	"	Dr. Schmidt.
Adam, Bediente	"	"	(Dr. Schmidt.
Jonas, des Lord	"	"	Dr. Lattermann.
Ein Kirch	"	"	Dr. Grabner.
Ein Kellner	"	"	Dr. Diewaldt.

Die Handlung geht in England, auf dem Landgute des Lords vor. Erst
in einem Wirthshause, dann im Park am Schlosse des Lords, endlich im
Schlosse selbst.

*) Herr Tham wird sich, in der obenangezeigten Rolle, Einem
hohen und gnädigen Adel, dem Hochlöbl. k. k. Militär, und dem
übrigen verehrungswerthen Publikum, abermals bestens zu em-
pfehlen suchen.

Der Anfang ist um 7 Uhr. Das Ende halb 10 Uhr.

Ofen No 5.

Heute Sonntags den 1-ten July 1810.

wird im könipl. Städtischen Theater
aufgeführt:

Er mengt sich in Alles.

Ein Lustspiel in fünf Aufzügen, nach dem Englischen der Mistress Centlife,
frey bearbeitet vom Herrn Jüngra.

Personen:

Der alte Herrmann	„	„	Hr. Tham. *)
Karl Herrmann, sein Sohn	„	„	Hr. Herdt.
Eveline, seine Nubel	„	„	Nad. Müller.
Plumper, unter des alten Herrmann Vormund-			
schaft	„	„	Hr. Wilhelm.
Baron Willburg, Evelinens Liebhaber	„	„	Hr. Kastianer.
Milek	„	„	Hr. Schir-nagel.
Charlotte, seine Tochter	„	„	Nad. Bieting.
Lischen, Evelinens Mädchen	„	„	Nad. Grabner.
Hannchen, Charlottens Mädchen	„	„	Nad. Zöllner.
Johann, Karls Bedienter	„	„	Hr. Schreiber.
Ein Kellner	„	„	Hr. Grabner.
Bedienter des alten Herrmann	„	„	Hr. Schmidt.
Bedienter des Milek	„	„	Hr. Kramer.

*) Herr Tham wird sich, in der obenangezeigten Rolle, Einem hohen und gnädigen Adel, dem löbl. k. k. Militär, und dem übrigen verehrungswerthen Publikum, abermal bestens zu empfehlen suchen.

NB. Morgen Montag als den 2ten July 1810 wird im Ofner könipl. Städt. Theater mit Abonnement Suspendu zum Erstenmal aufgeführt:

Die Bewiesenen auf Kamtscharka.

Eine Oper in 3 Aufzügen. Frey nach Duval vom G. F. Treitschke. Die Musik ist vom Boieldieu.

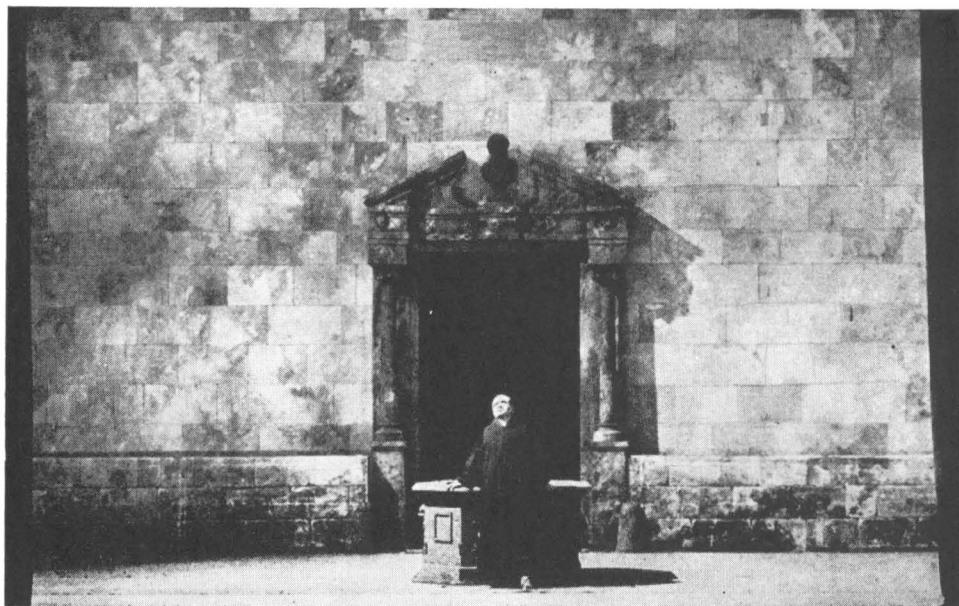
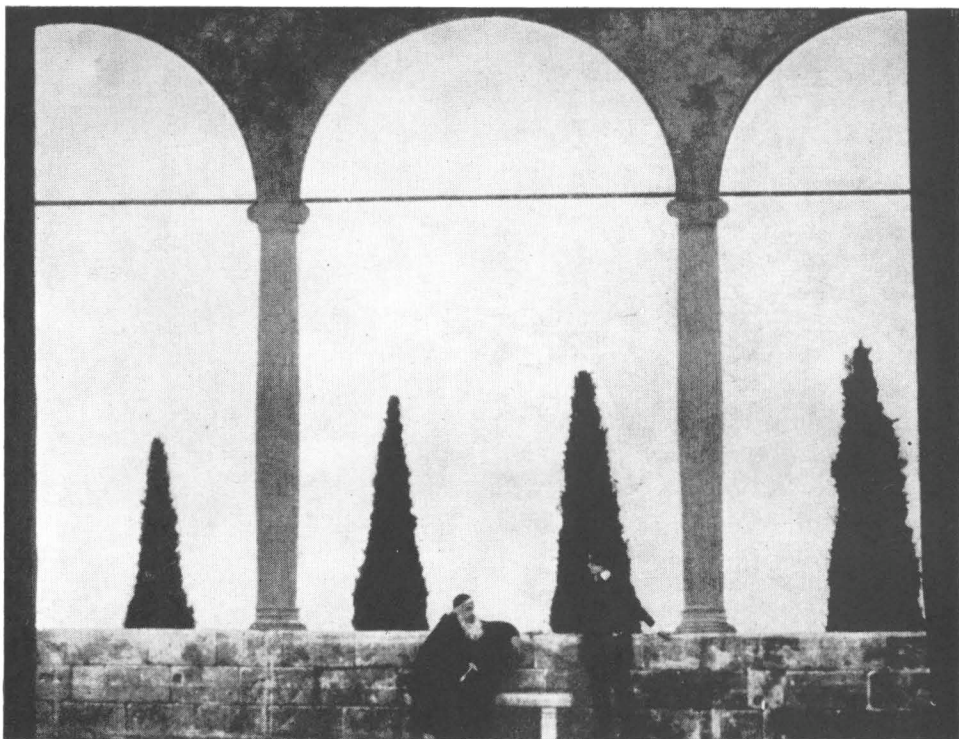
Der Anfang ist um 7 Uhr. Das Ende halb 10 Uhr.

KE STUDII JARMILA PELIKÁNA

1. Leopolda Dostálová jako Beatrix Cenci (Kvapilova inscenace v Národním divadle v Praze roku 1910).

2. Výjevy z druhého dějství Beatrix Cenci.

KE STUDII ARTURA ZÁVODSKÉHO

1.

Dramatis personae : *vtupen na celu!*

La z a r , diktátor Zástupů, dříve mnich

P e t r , starý mnich

M a t o u š , dušník

M a r e k , havíř

Jiný havíř

B y š k a , příjímá ~~Kučerův hlas~~

Z i k a , příjímá ~~Karalův hlas~~

V u s i l , příjímá ~~Kedvův hlas~~

K a t

K n ě z

S o u d c e

K u p l i ř

R o z s a f n ý c b ě a *recte lichvář*

S t a ř e o - p í s m ě k

M u ž Č e r n o v l a s ý - Č e r n o v o u s ý

K u s o v l a z ý ~~xxxxx~~ venkovan

D o b r ý b á s n í k

Š p a t n ý b á s n í k

P o š t o l k a

H v i z d á l e k

.....

S l á n k a

V o s á h l o

V o s t r e b a l

D a s t o j n í k r e v o l u č n í h o v o j s k a

H l a s z d a v u / H r b á č k a v

D ě l n í k - k o s e l

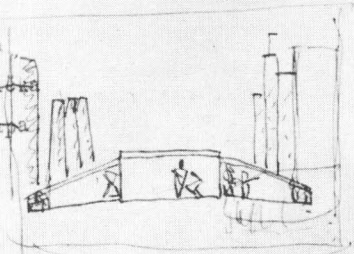
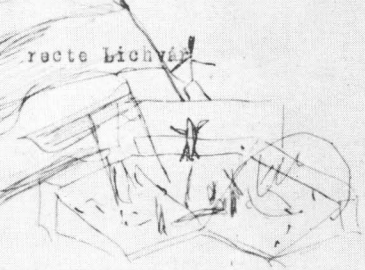
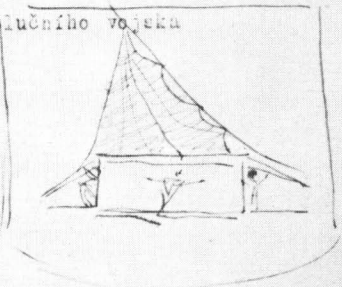
H r o b n í k

S t a r ý v o j á k

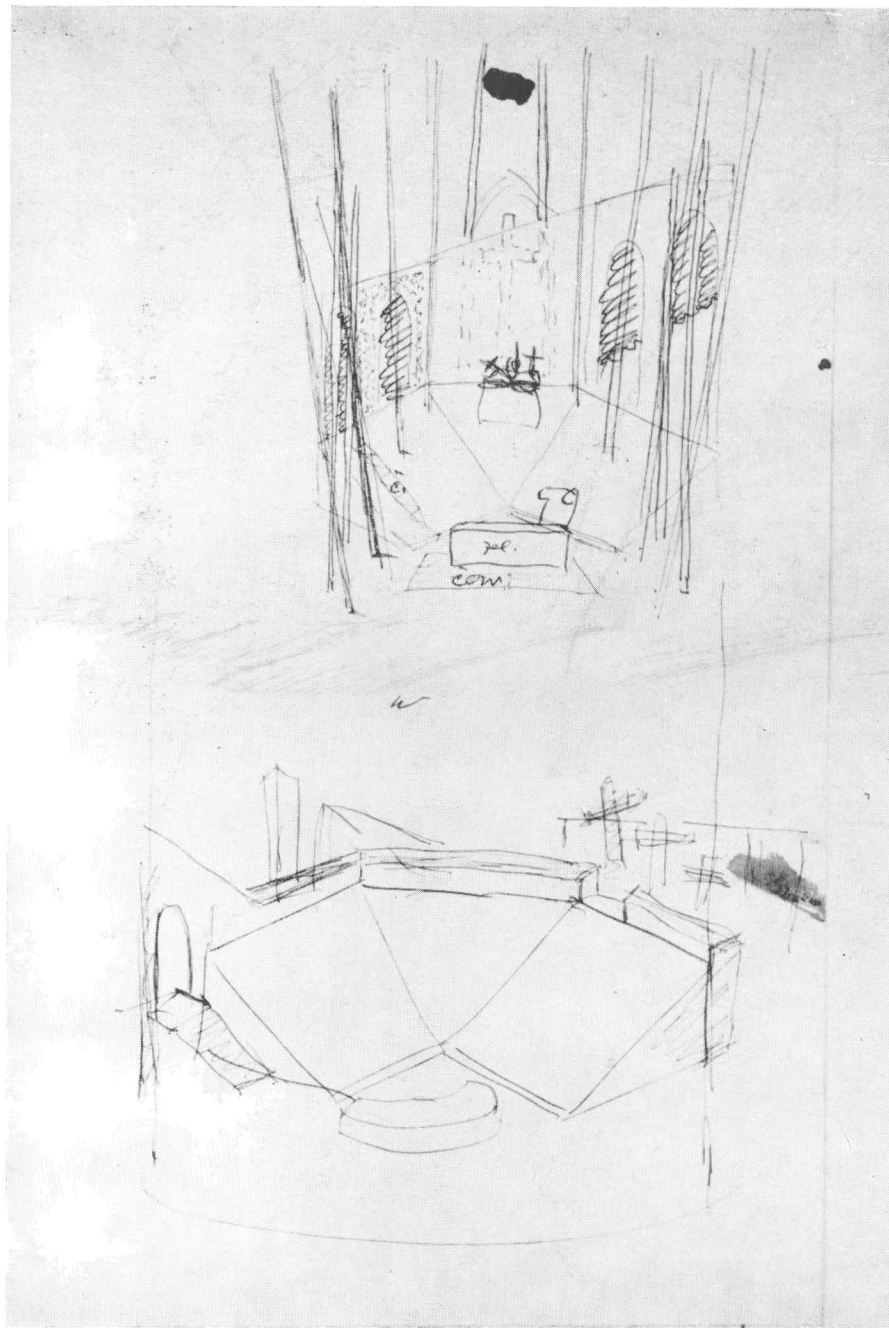
P r v n í H l a s z t á b o r a v o j s k a m o n a r c h i s t i c k é h o .

D r u h ý H l a s

T r e t í H l a s

KE STUDII ARTURA ZÁVODSKÉHO

Z Frejkovy režijní knihy. Nastudování Zástupů v r. 1932.

očí, ne máš řeči < Podivné slovo... a podivnější ještě žár rozedýchává v mě hrudi. Co to v ní jhne pod jeho dechem >

Marta / Ubohý i ale tím spíše mně roznáší, když jsi prožíval mou křečičí omešlost od svého dětství .

Lasar / Křičíš se. Prožíváš ji teprve nyní: navzděl jsem o ní dříve, pokud jsem se s tebou nestetkal. a prožívám nyní více svoji blánu než tvoji .

Marta / Jasně/jak jsem ráda, že je tomu tak i když tady po-
prvé i a jest-~~lůj~~ / když očíš bolest podobnou bolesti mě!

Lasar / Ale já chtěl, aby to byla radost, co spojil lidi v bratrství. Byt jsem bolestí nejen já, ale i lidstvo, a nechci ji mítí více třeba života. a m Zástupové musí být obrovská a záračná tvářma, do níž vsteteš bolest a za ní přijmeš a m radost.

Marta / Bolest nebo radost...kdož ví, nejsou-li si ty dvě na-
konce blíží než se zdá. Nejsou-li drojí různé síly pro tou velikou a svatou věc: pro poslední nepojme-
novatelné tajemství života, které v nich se uvědomuje samo sobě. / Ať bolest, ať radost: blahobytma buď ta záračná věc, která je sám kvet života :

Lasar / Každ snad pravdu, šeno. Jde opravdu o poslední nejvyšší opojení životem a jeho vášností...o opojení, které pře-
náší přes přehradu sobectví a rve je jako jarní dove-
deň hrás nebo plůty zahrádek při řece položené. Obco-
vatí nám Zástupy v té voliké věře, že tvoří všichni jedině skutečné dítě a svaté tělo boží.

Marta / /pekora/já věkuji jen Bohu, že jest něco takového, co vás lidi a abližené přiblíkuje k Bohu. a bojím se tvřít Zástupů, aby mne neoddělili od tebe ani od Boha. Polik jsem toužila po tobě. hned od první chvíle, kdy jsem tě

7) Původní návrh křesťanský

9) přeměnit křesťanský a nahradit inkantacími, jako s tím u nás bledat

3) D) Marie přeměnit na inkantaci

4) Původní návrh křesťanský

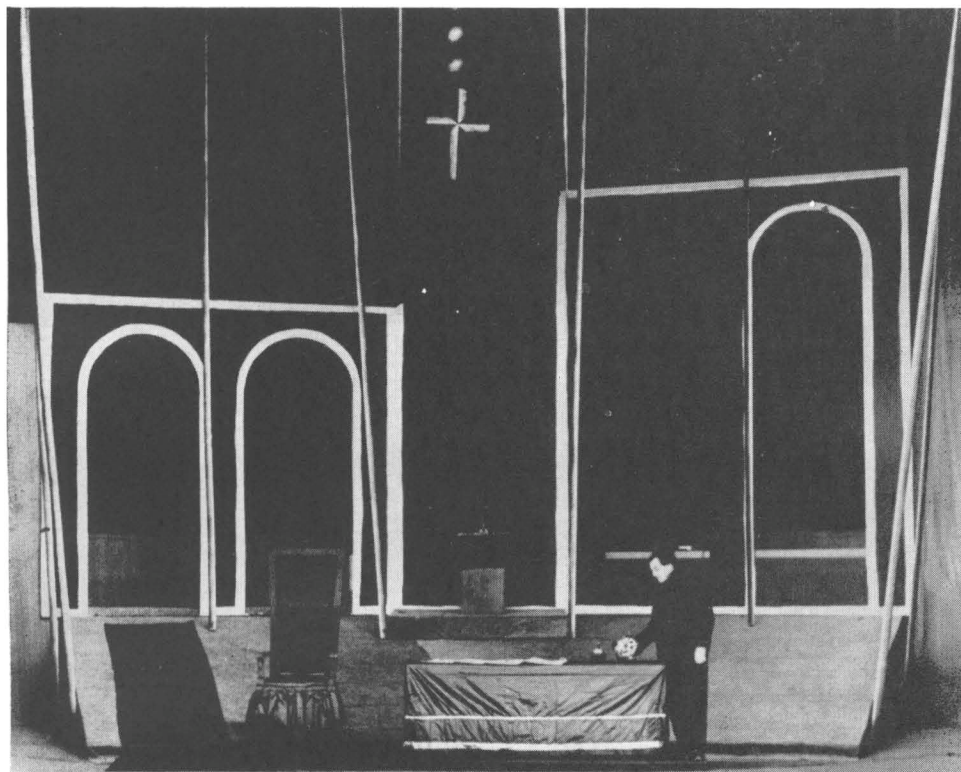

89.
Zemel, ~~zavazoval~~ nikdy nešli: a jasně jeho nebud opa-
kováno nikdmi rty na zemi. Vrať se tedy, bratře nešťas-
ný, tam, odkud jsi vyšel: a tam a nikdmi buďteš za
tebou jako byl před tebou. *1/100 1/50 1/250 1/1000*
/ V tom zahrádce několik kulek z pravé strany, a t.
kněz, soudce, Petr se rezultem. A brzy se řítí přes
javíste obnovený útok revolučního vojska, před třemi
hodinami odraženého, na kopec Holásek. Za chvilki
střelba a ryk v levé kulisě a vítězský pokřik revolu-
cionářů/ Běhá s tyranem. Hore Zástupci Hore Zástupci i
/na sošnu vyjde a nad křivou Lázarovu i nad šesta-
balem stane letouk a Dobrym bědíkem a prvozem re-
volučních vojáků!
Prisil! jete posde.

Vostrechal
Matous
Vostrechal
Vostrechal
ale za te jako vítězné. Jeť jít rozhodnuto pro Zás-
tupy: dostává se jim nyní do rukou vládu věci jejich
/Vostrechalovi/ bověz, jak zemřel dikátor a všeho, co
víš o skonu jeho i o tom, co bylo před ním.
/Vostrechalovi/ bověz, jak zemřel dikátor a všeho, co
víš o skonu jeho i o tom, co bylo před ním.
Vostrechal
Vostrechal

Dobry bědník chvilka a šet radného jeť více než chvilka a šet zdra-
vho, neboť ho jeť jeť plik sedajšor a pěkfor na
vrcholn etrom života.
Gavris-II. pvese dte svon po-
teborovure tipička

KE STUDII ARTURA ZÁVODSKÉHO

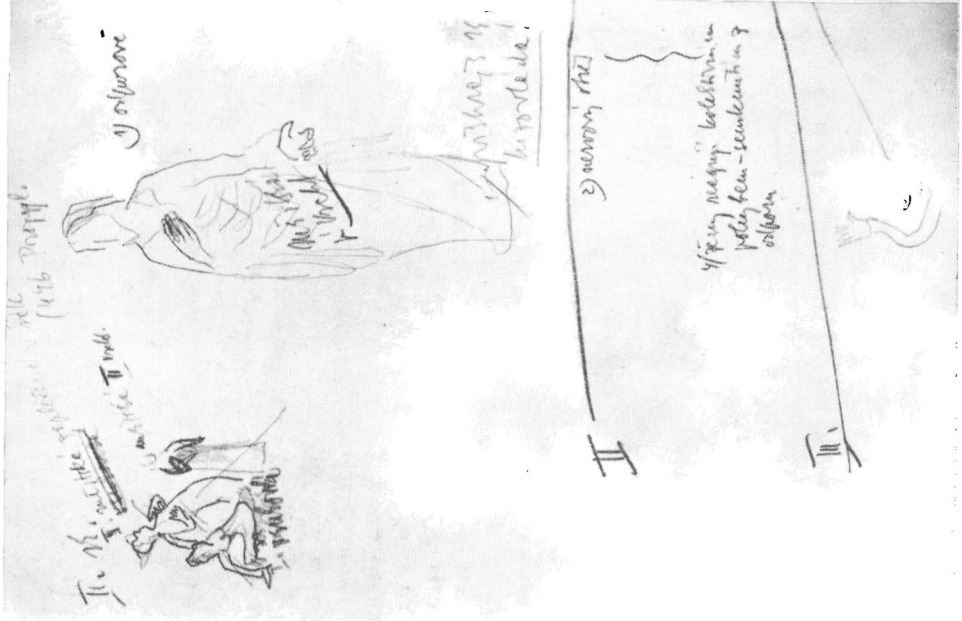
Scéna z 3. dějství Zástupů. Uprostřed Václav Vydra (Lazar). Inscenace z r. 1932.

KE STUDII ARTURA ZÁVODSKÉHO

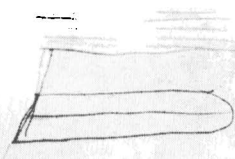

Scéna z 1. dějství Zástupů. Uprostřed Václav Vydra (Lazar) a Jaroslav Průcha (Matouš). Inscenace z r. 1932.

I. městská žena: U, moci ho spatřiti! O, moci se dotknouti roucha jeho.
 1. venkovská žena: A dá chleba? Dá všem chleba? U nás na děšné umírání
 bledá kůže, /
 mae ne lize /
 od podziman hladem. S prvními mrazky to zabalo. A nej-
 více jsou dětičky, zcela malé dětičky.
 2. venkovská žena: Jaký máš venkov? A dá pálenky? Klavně: dá-li pálenky?
 surne vyletí, /
 hark. lky /
 zavrel uno život bez pálenky, dohki lígě a křesťavě.
 dva dny j. /
 3. venkovská žena: Věcho dá: i calasa dá, i pálenky dá i vina dá.
 4. městská žena: /
 5. městská žena: /
 6. městská žena: /
 7. městská žena: /
 8. městská žena: /
 9. městská žena: /
 10. městská žena: /
 11. městská žena: /
 12. městská žena: /
 13. městská žena: /
 14. městská žena: /
 15. městská žena: /
 16. městská žena: /
 17. městská žena: /
 18. městská žena: /
 19. městská žena: /
 20. městská žena: /
 21. městská žena: /
 22. městská žena: /
 23. městská žena: /
 24. městská žena: /
 25. městská žena: /
 26. městská žena: /
 27. městská žena: /
 28. městská žena: /
 29. městská žena: /
 30. městská žena: /
 31. městská žena: /
 32. městská žena: /
 33. městská žena: /
 34. městská žena: /
 35. městská žena: /
 36. městská žena: /
 37. městská žena: /
 38. městská žena: /
 39. městská žena: /
 40. městská žena: /
 41. městská žena: /
 42. městská žena: /
 43. městská žena: /
 44. městská žena: /
 45. městská žena: /
 46. městská žena: /
 47. městská žena: /
 48. městská žena: /
 49. městská žena: /
 50. městská žena: /
 51. městská žena: /
 52. městská žena: /
 53. městská žena: /
 54. městská žena: /
 55. městská žena: /
 56. městská žena: /
 57. městská žena: /
 58. městská žena: /
 59. městská žena: /
 60. městská žena: /
 61. městská žena: /
 62. městská žena: /
 63. městská žena: /
 64. městská žena: /
 65. městská žena: /
 66. městská žena: /
 67. městská žena: /
 68. městská žena: /
 69. městská žena: /
 70. městská žena: /
 71. městská žena: /
 72. městská žena: /
 73. městská žena: /
 74. městská žena: /
 75. městská žena: /
 76. městská žena: /
 77. městská žena: /
 78. městská žena: /
 79. městská žena: /
 80. městská žena: /
 81. městská žena: /
 82. městská žena: /
 83. městská žena: /
 84. městská žena: /
 85. městská žena: /
 86. městská žena: /
 87. městská žena: /
 88. městská žena: /
 89. městská žena: /
 90. městská žena: /
 91. městská žena: /
 92. městská žena: /
 93. městská žena: /
 94. městská žena: /
 95. městská žena: /
 96. městská žena: /
 97. městská žena: /
 98. městská žena: /
 99. městská žena: /
 100. městská žena: /

1) ~~pročítání~~ ~~Stavby~~ ~~lesy~~ ~~v~~ ~~průběhu~~ ~~průběhu~~ ~~průběhu~~

2) ~~průběhu~~

3) ~~průběhu~~ ~~průběhu~~ ~~průběhu~~ ~~průběhu~~

4) ~~průběhu~~ ~~průběhu~~ ~~průběhu~~ ~~průběhu~~

Dějství II.

Terišt ješt povstalo v druhd trestně d. lky trestu strom ve
get státnosti: věděl je někdejší sadasat sli trestovní, sedit Go-
tická kniha : zpojení mezi ním: prostředníjím na černej, dle
oblon, křivky strom, vymrdon kadavou porstion a
V sadasat sli strom dvaljel knižat v starých dervotivých :
nech. V Gotické kniha otká, který nose zvláštní stieny táb-
nati v něm karmu, kralo. Křivá jedlo i jiné trestně trest
kaldet a nad ním veliký křivost : n stěry lavico.

1)

Pročítání v dnu se zjednot sli do knize v hropek/
Smotl, smeti, smeti, smeti, smeti / smeti se na karmu-
radni klony / plasně hradky pro velké čer. Jak
smetní jsou ně tí šikky pomovní. Ne o vladání jin
klo, jen o poroučení / Poroučení ješt rozkoš Givěku
slabou. Janjšat a křivjšat jeon pomovní / křiv meň
vladostí, nasmě pomůdět : oboh svou vřezati n-
aš jako prakžnu mezi svou vřezkou a ješe projevem
Tys to pochopil první jekři Bekarstetj. Vditi seo čel
ne křiv ~~průběhu~~ ~~průběhu~~ ~~průběhu~~ ~~průběhu~~
třer, koje drolnil ~~průběhu~~ ~~průběhu~~ ~~průběhu~~ ~~průběhu~~
dporitání od tebe, s tve tvou, se rolditla do celého
světa - tak proud sru: třaká v pěti rozsedový, křiv
se byla rozavřela.

3)

/ obzři ticho lasar vřezati, stěle rozrubnější, vřoz-
lensji a vřozlensji
Ne, není možno křiv lavěji : jak mohl by člověk nedešit
břivě života, kdyby nasonpřil s řebou ? ano, vřozlensji
ohoi doopravdy ~~průběhu~~ ~~průběhu~~ ~~průběhu~~ ~~průběhu~~
Bohu za souz nřil, nio vřo nio ~~průběhu~~ ~~průběhu~~ ~~průběhu~~ ~~průběhu~~
přítomný, vřozko prolínající s objemjící a nesoucí

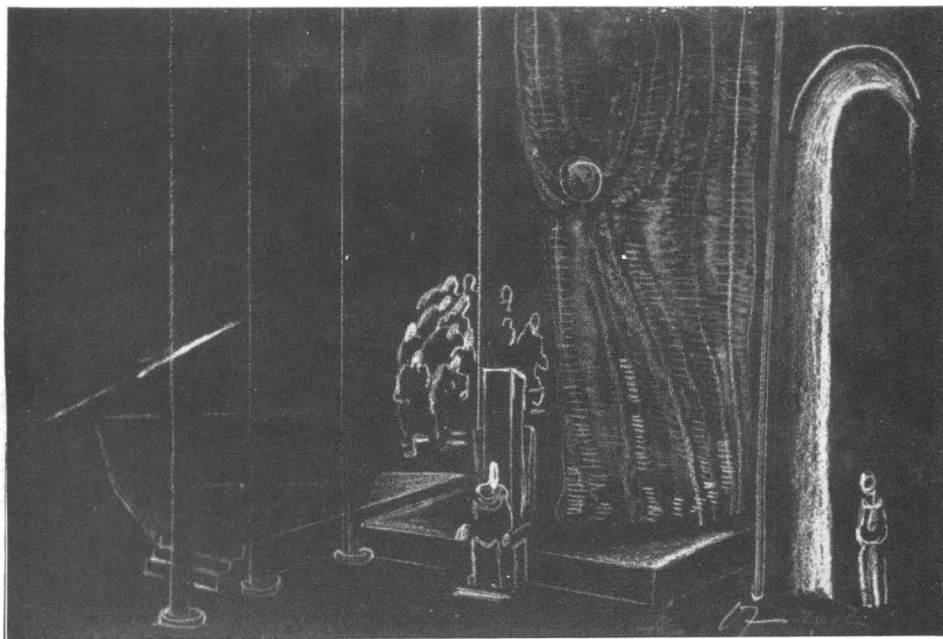
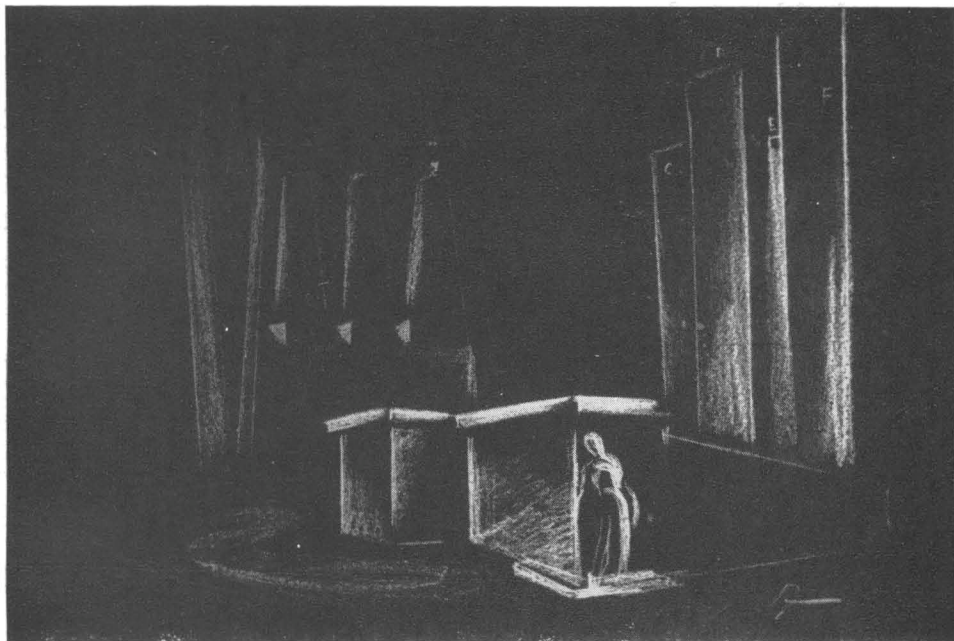

KE STUDII ARTURA ZÁVODSKÉHO

Hercin :
Shakap nem' tele' to, co se ubori v' r'ok, je to
divadelni' prace
Sedle nem' prave' divadelni' ale arbi' sché!
herectv' nem' n'ost' r'emeduj', nej' by' denkom
k tomu v' ukaz' sluzit'
me' ti, flucij' se, r'ho m'pracov'ni' s, ve
prote'nd

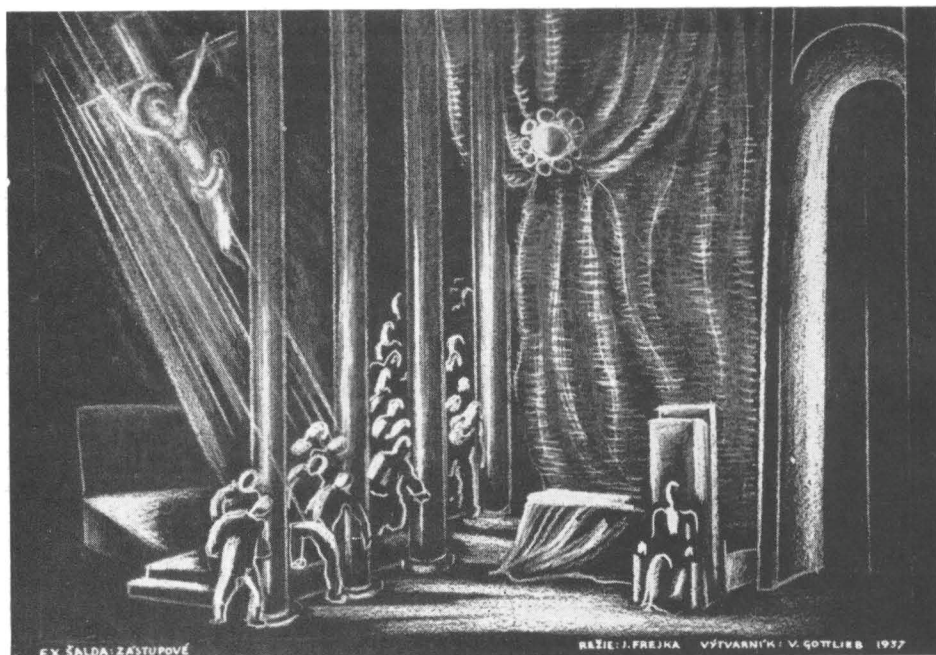
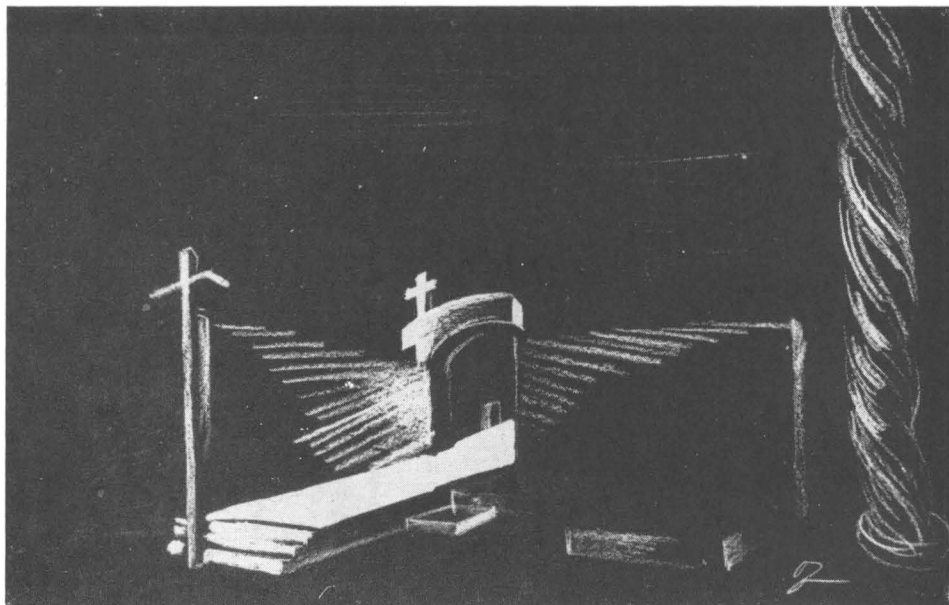
Zástupy je' s'uz'ni' z
to me'm' r'e'ni' v' r'e
vest' Balen' ste' z'ov'ku' u'v'oz'ni'?

KE STUDII ARTURA ZÁVODSKÉHO

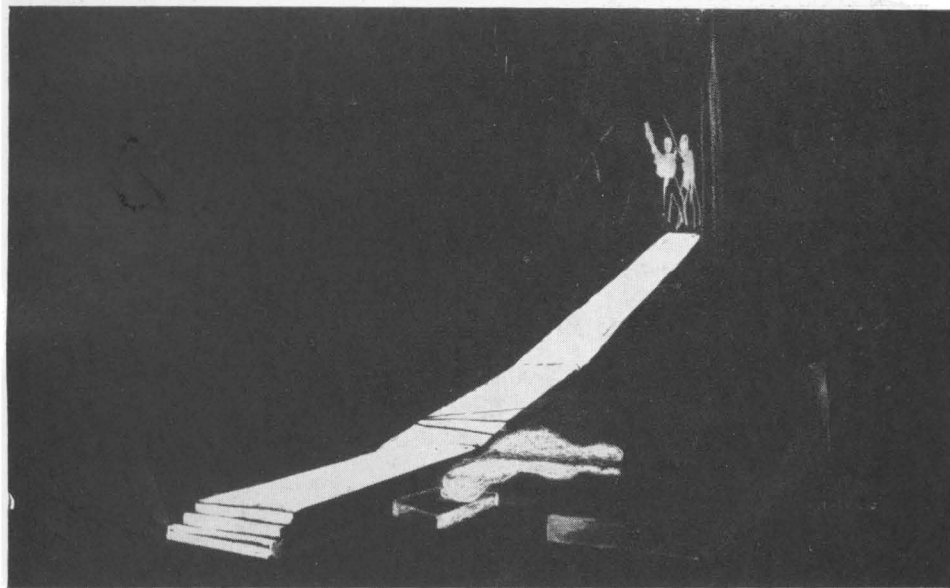
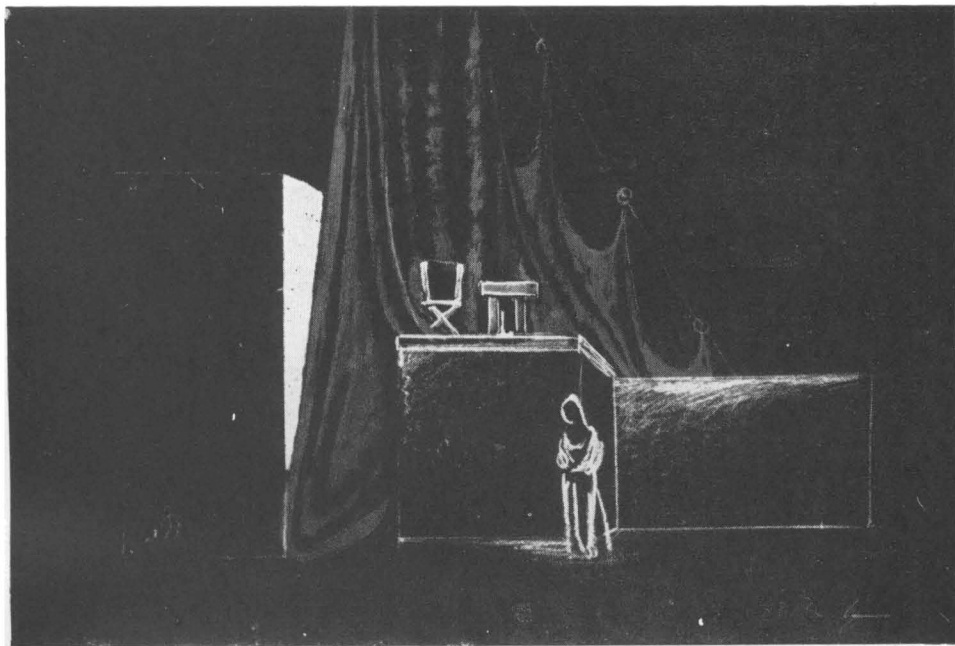
Václav Gottlieb, pastelové návrhy scény. K inscenaci Zástupů v r. 1937.

KE STUDII ARTURA ZÁVODSKÉHO

Václav Gottlieb, pastelové návrhy scény. K inscenaci Zástupů v r. 1937.

KE STUDII ARTURA ZÁVODSKÉHO

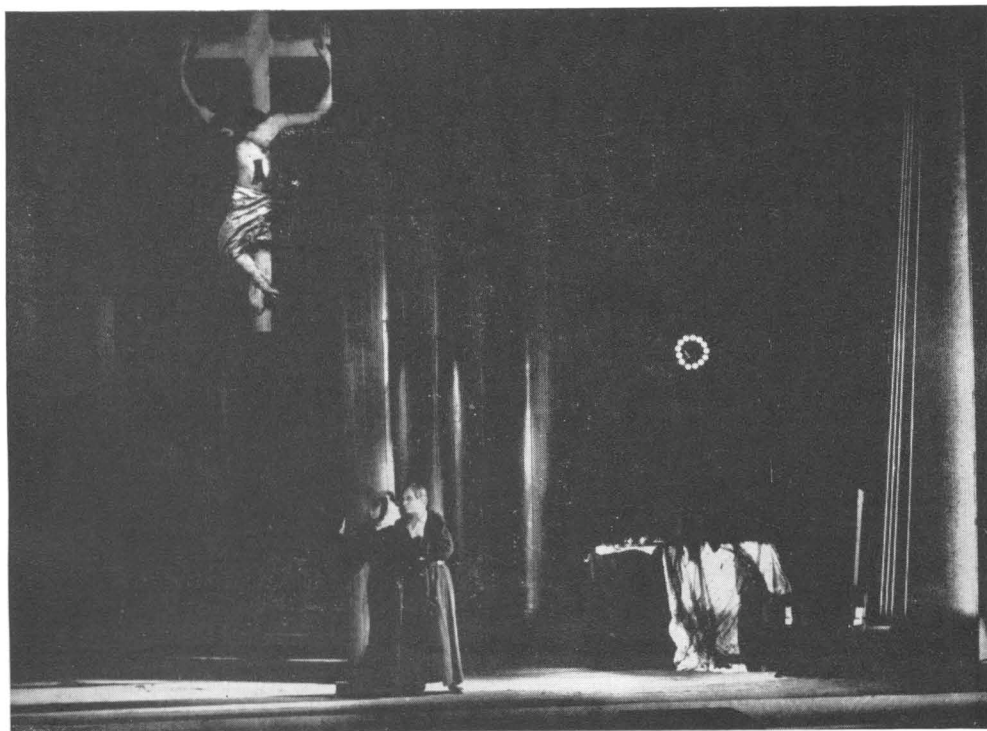
Václav Gottlieb, pastelové návrhy scény. K inscenaci Zástupů v r. 1937.

KE STUDII ARTURA ZÁVODSKÉHO

Jaroslav Průcha (Matouš) a Zdeněk Štěpánek (Lazar) v inscenaci Zástupů na scéně Národního divadla v Praze r. 1937.

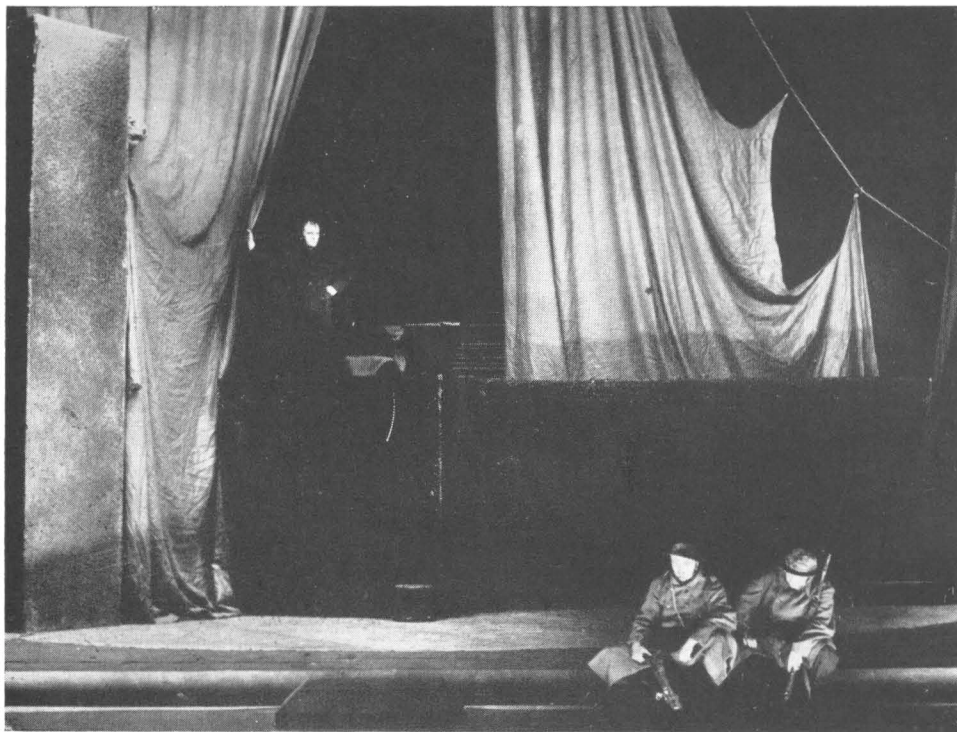
KE STUDII ARTURA ZÁVODSKÉHO

Scéna z 2. dějství Zástupů. Na jevišti Zdeněk Štěpánek (Lazar) a Jiřina Šejbalová (Marta Jefimová). Inscenace z r. 1937.

KE STUDII ARTURA ZÁVODSKÉHO

Scéna z 5. dějství Zástupů. Inscenace z r. 1937.

KE STUDII ARTURA ZÁVODSKÉHO

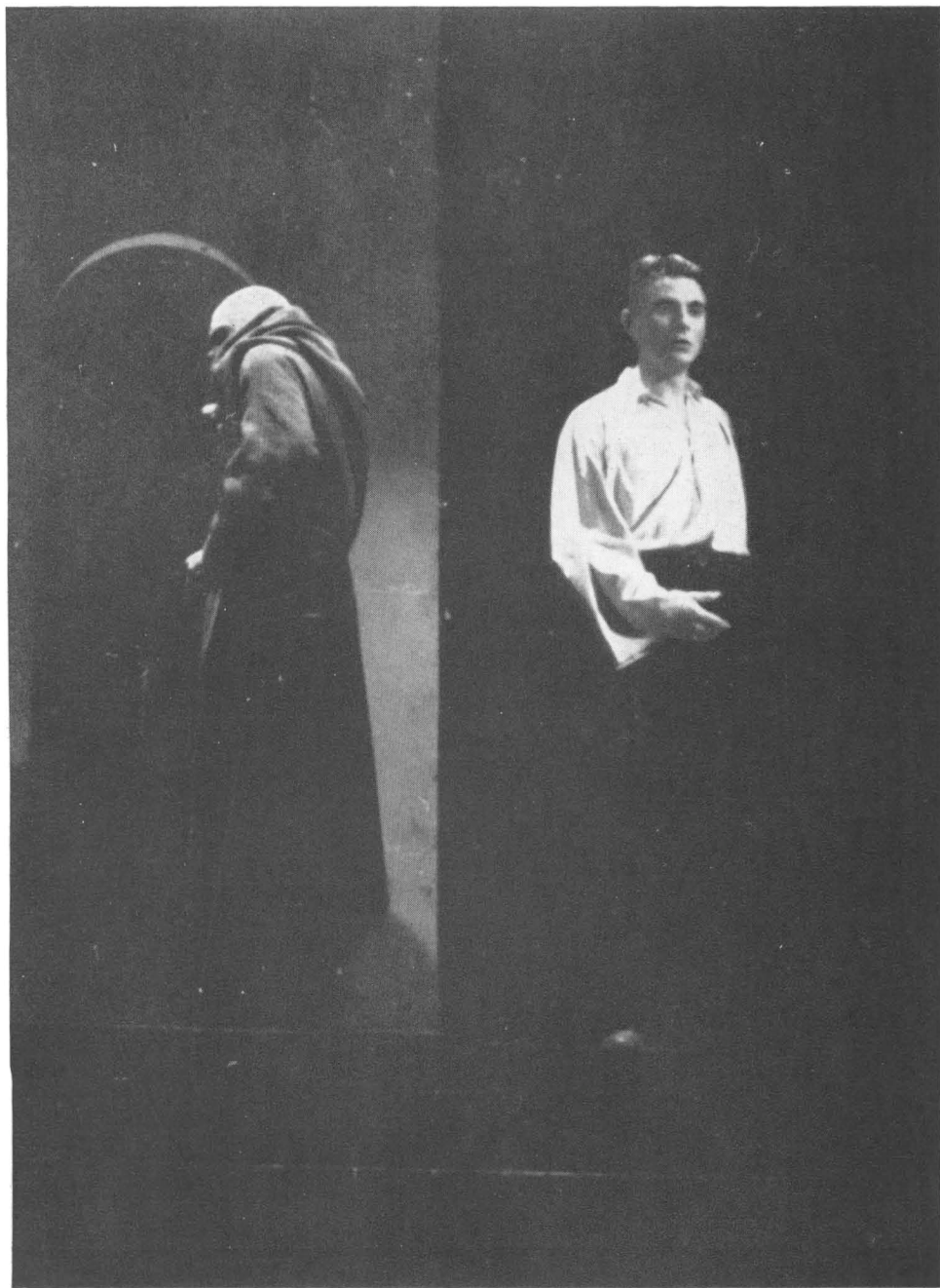
Scéna ze závěru 5. dějství Zástupů. Inscenace z r. 1937.

KE STUDII ARTURA ZÁVODSKÉHO

Josef Grus (Ryšavý muž) v inscenaci Zástupů na scéně Národního divadla v Praze r. 1937.

KE STUDII ARTURA ZÁVODSKÉHO

Josef Mixa jako Lazar (nastudování Zástupů ve Středočeském divadle r. 1947).

KE STUDII ARTURA ZÁVODSKÉHO

Josef Mixa jako Lazar (nastudování Zástupů ve Středočeském divadle r. 1947).

KE STUDII ARTURA ZÁVODSKÉHO

Josef Henke, režisér rozhlasového provedení Zástupů.

KE STUDII ARTURA ZÁVODSKÉHO

Dirigent Jiří Váchal řídí rozhlasové provedení Zástupů.

KE STUDII ARTURA ZÁVODSKÉHO

Petr Haničinec (Lazar) v rozhlasovém provedení Zástupů.

KE STUDII ARTURA ZÁVODSKÉHO

Josef Kemr (Vostřebal) v rozhlasovém provedení Zástupů.

1922-1927
 K. J. Nejedlý, J. Čapka
 K. J. Nejedlý, J. Čapka
 K. J. Nejedlý, J. Čapka

KCE PRAHA II, JUNGMANNOVA TRIDA 26

Nejedlý
Čapka

EXPRES

Telef. Město
 251-42 251-43
 251-44 251-45
 251-46 251-47

3.

An denselben Tage besuchte auch in der Redaktion der Dramaturg des angeführten Theaters J. V. Kr. und er erklärte mir, dass er mit seinem Artikel vornehmlich bestätigen wolle, aber trotz seines mehrmaligen Warnungen über Unrichtigkeit des "Loupežník's" bleibt dieses Spiel weiter im Programm. Er verspricht mir aber, dass er sich bemühen wird, die Fälscherin A. Sedláčková nachhaken zu überreden und ich soll insoweit, der über nicht schreiben. Aber zur weiteren Überraschung hat das Theater dieses Schauspiel auch für Donnerstag in Aussicht geschrieben infolgedessen den zweiten Artikel unter dem Titel "Loupežník ist unerwünscht" /Seite 3/.

Am Freitag, den 12. September hat sich Vorlesung in der Redaktion Fr. Jarosl. Sedláček, die Tochter der Fälscherin und die Heuratskandidatin in "Loupežník" besuchte. Sie erzählte mir aus, dass sie sich an den Herrn Střifný wenden und über meine Artikel bei ihm Klagen auszusprechen will ihre Mutter bei dem Landesbehörde sehr gute Bekannten haben, welche mit mir bald fertig werden.

Ich habe für richtig gehalten, diese Bestände bei der heutigen Pressekonferenz mitzuteilen.

Hochachtungsvoll
Nejedlý
Čapka

KCE PRAHA II, JUNGMANNOVA TRIDA 26

Nejedlý
Čapka

EXPRES

Telef. Město
 251-42 251-43
 251-44 251-45
 251-46 251-47

Prag, den 12. September 1941.

Informationen über Depéts "Loupežník" in Anna Sedláček's Theater.

Am 2. September 1941 erschienen in "Pravdy List" mein Artikel unter dem Titel "Aberlichkeiten", in welchen ich über den umgänglichen Répertoire-Auswahl schrieb. Diesen Artikel lege ich im Original bei. /Beilage 4/. Gleichseitig habe ich die Anzeigen dieses Theaters aus dem Blatte ausgelassen.

Facharzt Dr. J. Sedláček stellte ich an den Leiter der Kulturrubrik Alfred Javorin die Frage vor, was er zu diesem Artikel sagt und welchen Wiederhalt dieser Artikel ausgerufen hat. Kolle Javorin hat mir im wesentlichen folgendes erklärt: "Es ist aber manche Referenzen aus den anderen Blättern an den, dass du mit diesem Artikel den technischen Theatern nicht rechtlich hast. Die Behörden wurden dadurch an dieses Theater aufmerksam gemacht und es kann hier das Gefahr stehen, dass dieses geschlossen werden kann. Die Referenten stehen dadurch zu dir nicht gut. Die Referate über die Premiere werden sie trotzdem schreiben, weil das Schauspiel selbst bewilligt ist und den anderen Sachen geht diesen Herren nichts an. Sie werden nur, da -pekt's keine für Anwendung der Aufmerksamkeit auslassen. Die Berichte über dieses Schauspiel werden günstig geschrieben." /Was tatsächlich auch geschehen ist./

Informační zpráva Viléma Nejedlého o Čapkově Loupežníku v Divadle Anny Sedláčkové, která byla přednesena 12. září 1941 na tiskové konferenci úřadu říšského protektora pro šéfredaktory českých listů.

Prag, den 15. September 1941.

der Gruppe Presse
1 1/2/2a.

An die
Gruppe IV/1,
s.Hd. von Herrn Dr. O e h m x e
Ozernin-Palid.

In der Anlage überreiche ich Ihnen die umfangreiche Bearbeitung des Lektorats von 2 Pressestimmen, die sich in anerkanntester Form mit der Aufführung von Theaterstücken Karl Čapka in Prag befassen /Fraský list von 9.9.41. unter der Überschrift "Vorstellung:" und "Polémik list" vom 11.9.41. unter der Überschrift "Stwas an die Adresse des Theaters der Anna Sedláčková".

In dieser Zusammenhang weise ich darauf hin, dass bereits vor längerer Zeit durch mich auf der Pressekonferenz für die tschechische Presse bekanntgegeben wurde, dass die Besprechung von Büchern und Theaterstücken Karl Čapka in der Presse unangenehm ist. Im Zusammenhang mit der Aufführung des Stückes "Die Mutter" im Theater der Anna Sedláčková ist nun in vielen Zeitungen die Premiere gewürdigt worden, allerdings, ohne dass der Autor Karl Čapek genannt wurde. Man wollte damit seitens der tschechischen Theaterzeitungskritiker die Sprachregelung der Pressekonferenz umgehen.

Diese Tatsache ist auf der gestrigen tschechischen Pressekonferenz von mir in entsprechender Weise gerügt worden. Dabei wurde jedoch von den Hauptschriftleitern darauf hingewiesen, dass die Theaterkritiker der Zeitungen durch die Kulturabteilung des Pressedepartements 7/ aufgefördert wurden, über die Premiere zu schreiben, da das Stück von der Abteilung Kulturpolitik beim Reichspropagator genehmigt worden sei. Die Hauptschriftleiter haben mit Recht dagegen Einspruch erhoben, wobei ihnen von einzelnen Kulturschriftleitern offen gesagt wurde: "Und wir schreiben doch darüber, und wenn sie das wegsagen zer-springen sollten."

Ich

Ich habe es für notwendig gehalten, Sie über diese
heit zu unterrichten und bedürfte in diesem Zusammenhang
meinerseits Vorsorge getroffen wurde, dass in Zukunft eine
derartige Umgehung von Leistungen der Pressekonferenz ummög-
lich ist. In Zuge dieser Maßnahmen werden wahrscheinlich meh-
rere Theaterkritiker in den Zeitungen entlassen werden.

1. Anlage

Protestantický

KE STUDII BOŘIVOJE SRBY

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVÍ A NÁRODNÍ OSVĚTY

123.260/41-IV/2R.

V Praze dne 4. října 1941.

odpovědi budíž toto jednací číslo uvedeno
každé věci pište samostatně

o: Divadelní hry Karla Čapka -
zákaz provozování.

Spověd k čís.

lohy

Ministerstvu vnitra

v P r a z e .

Žádám, aby bylo s okamžitou platností zakázáno provozování všech divadelních her Karla Čapka.

Zároveň dovoluji si požádati, abych byl o provedeném opatření laskavě zpraven.

Za ministra :

MINISTERIUM DES INNERN
MINISTERSTVO VNITRA

Eingelangt 26. X. 1941

Dešlo:

Zahl 2330

Císlo

Priloge

Pokyn protektorátního ministerstva školství a národní osvěty ministerstvu vnitra k provedení zákazu provozování divadelních her Karla Čapka.

KE STUDII BOŘIVOJE SRBY

Landesbehörde in Brunn.
Fernruf 10.880.

Zahl: 47.250/III-6.

Brunn, am 11. Oktober 1941.

An alle Bezirk's- und Regierungs-
polizeibehörden.

Betrifft: Theaterstücke von Karl
Čapek, Aufführungsverbot.

Unter Hinweis auf die telepho-
nische Weisung vom 3. Oktober 1941
wird mitgeteilt, dass sämtliche
Theaterstücke von Karl Čapek mit
sofortiger Wirkung verboten sind.

In den Übersichten der be-
willigten Theaterstücke und deren
Inhalts ist im Verzeichnisse Nr. 4/
1940 auf Seite 4, unter Post 6
das Stück "Sache Makropulos" und im
Verzeichnisse Nr. 2/1941 auf Seite
4, unter Post 6 das Stück "Der Räu-
ber" veröffentlicht.

Nach dem Erlasse des Ministe-
riums des Innern in Prag vom 6. Okto-
ber 1941, Zl. P-2330-6/10-41-6, ist
auf Winkunft die öffentliche Auf-
führung der Theaterstücke von Karl
Čapek weder durch ständige Theater
und Wanderbühnen noch durch Dille-
anten zu bewilligen.

Hievon werden ././ mit der Auf-
forderung verständigt, bei den er-
wähnten Theaterstücken in den Thea-
terverzeichnissen deren weiteres
Verbot anzumerken.

Für den Landespräsidenten:
Dr. Schipek s. h.

Zemský úřad v Brně.
Telefon čís. 10.880.

Číslo: 47.250/III-6.

V Brně dne 11. října 1941.

Všechny okresní a vládní
policejní úřady.

Předmět: Divadelní hry Karla Čapka,
zakáz předvádění.

S poukazem na telefonický pokyn
ze dne 3. října 1941 se sděluje, že
všechny divadelní hry Karla Čapka
byly s okamžitou účinností zakázány.

V prohlédkách povolených diva-
delních her a jejich obsahů je uveřej-
něna v seznamu čís. 4/1940 na str. 4
pod pol. 6 hra "Věc Makropulos" a
v seznamu čís. 2/1941, na str. 4 pod
pol. 6 hra "Loupežník".

Podle výnosu ministerstva
vnitř v Praze ze dne 6. října 1941,
čís. P-2330-6/10-41-6, nemají býti
hry Karla Čapka napříště povolovány
k veřejnému předvádění ani divadly
stálými a kočovnými, ani ochotnictvem.

O tom se ././ vyzrozumívají
s tím, aby u zmíněných her v divadel-
ních seznamech vyznačily jejich
další zakáz.

Za zemského presidenta:
Dr. Schipek v. r.

K č. 14/10-41

Reichsministerium für Volksaufklärung und Propaganda
B.-Nr. II P - 21/40 -
Wird in der Reichsdruckerei abgedruckt und ist
unveränderlich.

Prag II, den 29. Februar 1940.
Reichsdruckerei
Reichspolizeibehörde (Angelegenheiten)
Eingangs-Nr.
am 1. III 1940
Pol. 1

An den
Reichsprotector in Böhmen und Mähren,
z.Hd. des Herrn Dr. Ludwig,
in P r a g.

Betr.: Theaterstück "Versteckenspiel". *M*
Anlagen: 1.

Das Theaterstück "Versteckenspiel" von Olga
S c h e i n p f l u g wurde von der tschechischen Polizei-
direktion in Budweis wegen seines versteckten politischen
Inhalts verboten.

Zwecks Prüfung eines allgemeinen Verbotes übersende
ich in der Anlage ein Exemplar des genannten Theaterstückes

Ich bitte um baldmöglichste Entscheidung, da das
Stück augenblicklich im "Prozatimni divadlo" in
Karolinenthal läuft.

Im Auftrage:
Wagner

*Bitte Vorg:
Schämpflugova)*

*24/16
11*

*H. P. Káraný:
Za ota Rep. kein weiterer Vorgang -
25.6.40 H.*

I 5030/195

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ A NÁRODNÍ OSVĚTY

Č. j. 119.744/41 - 17/2 d.

Pro odpočítání k účtu z účtu č. 119.744/41 - 17/2 d.

Min. Divadelní hry Olgy Scheinpflugové.

V Praze dne 3. října 1941.

Opověď č. m. D - 2531-1/9-11-5 ze dne 19. září 1941.

Ministerstvu vnitra

V P R A G E .

Z důvodních her Olgy Scheinpflugové nevychází svým obsahem s hlediska kulturního politického a estetického pouze hry: "Pan Utkanfeld a strážník", "Kra na schůvavon" a "Madla z obilny". Z toho důvodu neinilo ministerstvo školství a národní osvěty původně námitek proti provedení ostatních her jmenovaných autorky, která uvedla některá divadla v různých programech.

Keřpo když ministerstvo vnitra telefonicky upozornilo, že se vyvíjející námítky také v příslušné povolování hry "Utkanfeld", zkoumalo ministerstvo školství a národní osvěty vzhledem k se stanovování her Fe ené autorky vzhledem k její době a se stanoví, které majlo kulturní oceními tiskového odboru předseřaditv ministerstevě ruy k provedení minulé hry. Gopalo k názoru, který vyslovilo v příloze ze dne 10. září 1941, čj. 107.364/1-17/2 d.

Vyřizeno č. D - 2331 - 13/2 42

MINISTERSTVO VNITRA
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ A NÁRODNÍ OSVĚTY
22. X 1941

119.744/41 - 17/2 d.

Opověď č. m. D - 2531-1/9-11-5 ze dne 19. září 1941.
Ministerstvu vnitra
V P R A G E .
Z důvodních her Olgy Scheinpflugové nevychází svým obsahem s hlediska kulturního politického a estetického pouze hry: "Pan Utkanfeld a strážník", "Kra na schůvavon" a "Madla z obilny". Z toho důvodu neinilo ministerstvo školství a národní osvěty původně námitek proti provedení ostatních her jmenovaných autorky, která uvedla některá divadla v různých programech.
Keřpo když ministerstvo vnitra telefonicky upozornilo, že se vyvíjející námítky také v příslušné povolování hry "Utkanfeld", zkoumalo ministerstvo školství a národní osvěty vzhledem k se stanovování her Fe ené autorky vzhledem k její době a se stanoví, které majlo kulturní oceními tiskového odboru předseřaditv ministerstevě ruy k provedení minulé hry. Gopalo k názoru, který vyslovilo v příloze ze dne 10. září 1941, čj. 107.364/1-17/2 d.

Dopis ministerstva školství a národní osvěty ministerstvu vnitra; zdůvodňuje nutnost zákazu provádění divadelních her Olgy Scheinpflugové.

Proč odcházím od Anny Sedláčkové?

DRAMATURG V. J. KRÝSA

Čtenáři našeho listu mají jistě ještě v paměti naše články, kterými jsme se snažili, aby u paní A. Sedláčkové pochopili, že není žádoucí hrát Capkovy hry à la Loupežník. Dramaturg V. J. Krýsa, který následkem rozporů mezi svým uměleckým cílem a názory pí Sedláčkové z divadla odešel, napsal:

„Můj předchůdce V. A. Marek se vzdal funkce dramaturga, protože za jeho úřadování se dostal na repertoár (letos z jara) Loupežník, hra nežádoucího autora, která byla pak těsně před premiérou vzata z programu. V. A. Marek, který neměl žádné viny na uvedení Loupežníka, odešel sám. V divadle se však říkalo, že byl vyhozen. Tohoto výrazu použila i Marcella Sedláčková při své smutné proslulé intervenci v redakci Pražského listu.

Mou snahou bylo sestavit pro letošní sezonu repertoár, který by měl určitou uměleckou úroveň, ale zároveň byl odlišný od repertoáru ostatních činoherních scén. Nemělo, nemá a nebude mít významu, zatahovati na toto jeviště hry klasické, které lépe a snadněji provedou tam, kam patří, kde mají jiné technické možnosti, jiný soubor, atd. Vycházel jsem z předpokladu, že toto divadélko potřebuje nikoliv lehcí, ale švihnější druh repertoáru, komorního ladění, který smí učinit výjimku pouze u českých autorů. České dramatiky jsem čítěl v první řadě uvádět v divadle Anny Sedláčkové. Z desítky českých autorů poslal jí své práce: Pakosta, Parmová, Zieglerová, Sebková a Hais, kterého znal K. Třešňák. Z německých a italských dramatiků vybíral jsem pak ty hry, v nichž by se mohla uplatnit jak Anna, tak Marcella Sedláčková, pro které vlastně divadlo založeno a pro které převážně chodí obecnstvo do tohoto divadélka.

Když již byly vytištěny plakáty, které ohlašovaly Haisův „Osudný kruh“, rozhodla se Anna Sedláčková zahajovat sezonu místo Haisem znovu Loupežníkem. Svědecky možno prokázat, že jsem od počátku až do ukončení aféry s Loupežníkem vedl četné a četné hovory s desítkami rozvázných novinářů, divadelníků,

literátů, herců atd., mnoho dopisů jsem vyměnil s mimopražskými přáteli a všichni soublesně radili: Vezměte okamžitě Loupežníka z repertoáru. V divadle však nikdo nedbal těchto rad, tam zavládá téměř radost nad celou novinářskou kampaní, která přiláká do divadla více lidí. Nedešel jsem z divadla, ač

1. Anna Sedláčková mně do této chvíle smlouvu nepodepsala a podepsání oddalovala.

2. Můj měsíční honorář nerovnal se ani platu uvaděče nebo oponáře a pohyboval se v úrovni platu pomocnice v domácnosti, ovšem ta je ve výhodě, že má stravu a vidné zacházení.

Je trapné o těchto věcech psát, ale nelze se jim vyhnouti, mám-li prokázat, že tu byly jiné cíle než hmotné, které brzdily můj odchod z divadla. Mám rád divadlo a pro tuto svou slabost a náklonnost jsem za několikaletkovou honorář docházel téměř denně do divadla, četl zadané rukopisy a knihy, psal noticky, intervenoval v redakcích a před úřady, překládal do němčiny inserty, uzavíral s autory proti avému svědomí, ale z příkazu, smlouvy atd. Bylo mně také líto celého souboru, který musí hrát ve hře tvrdohlavě prosazované. Setrval jsem a dočkal se za 14 dnů (21. září), kdy byl Loupežník hrán v divadle Anny Sedláčkové naposledy.

Teprve nyní, kdy byl Loupežník zlomen vaz, mohl jsem klidně odejít nebo uskutečnit repertoár, který byl po dlouhém měnění Annou Sedláčkovou konečně schválen. Člověk však nemá nikdy čekat vděku, zvláště ne tam, kde jsou rafinovaně zařízeni na využití nejen důvěřivých dramaturgů, ale každého, kdo se dá. Dozvěděl jsem se totiž, že prý nic nedělám. Několik stále vycítaných stovek honoráře, z něhož si má dramaturg ještě platit porto na dopisy, poplatky za telefon a p., těchto několik stovek by bylo malou odměnou za poslouchání ústních i telefonických klepu, intrik a nadávek, natož jako odměna za sestavení repertoáru a shora vyjmenovaných úkonů. Takovému rozčarování se může každému přihodit jen jednou. Mně se to stalo u Anny Sedláčkové. Proto jsem odešel.“

Gruppe IV/2

Prag, den 12. November 1942.

1.) Aktenvermerk.

Betrifft: Theater Anny Sedláčkové.

Die Wiedereröffnung des Theaters der Anny Sedláčkové nach Aufhebung des Ausnahmezustandes im Juni 1942 wurde von mir verhindert, da dieses Theater sowohl in der Auswahl seiner Stücke als auch in der Haltung seiner Mitglieder mehrfach zur Beanstandung Anlass gegeben hatte.

Die von mir gemachten Ermittlungen führten zu dem Ergebnis, dass der Hauptschuldige der frühere Spielleiter Svoboda war, der dann von der Frau Sedláčková entlassen wurde.

Nachdem mir seitens der Frau Sedláčková hinreichende Sicherheiten für die Durchführung eines einwandfreien Theaterbetriebes zugesagt worden waren und nachdem ein neues Ensemble zusammengestellt worden war, habe ich nach Rücksprache mit dem Abteilungsleiter am heutigen Tage das über Frau Sedláčková verhängte Verbot wieder aufgehoben und die Wiedereröffnung des Theaters ab 1. November 1942 genehmigt.

Minister Moravec wurde vom Abteilungsleiter persönlich unterrichtet.

4. Krasina z.ú. ad. Oehmk.
3. Z.d.A.

Oehmk.

Marie Wollnerová (1858–1939) z doby kolem r. 1890, kdy zpívala hlavní úlohy v Brně.

KE STUDII BOHUMÍRA ŠTĚDRONĚ

Karel Burian (1870–1924) v době, kdy začínal v brněnské opeře.